

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 15414-08-20

ניתן ביום 13 מאי 2021

המערערת

רמת בטיחות בע"מ

-

המשיב

המוסד לביטוח לאומי

**בפני: השופטת לאה גליקסמן, השופטת חני אופק גנדלר, השופט מיכאל שפיצר
נציג ציבור (עובדים) מר אמיר ירון, נציגת ציבור (מעסיקים) גב' אורית ליליאן סון**

**בשם המערערת – עו"ד יפית מנגל
בשם המשיב – עו"ד ארז בוקאי, עו"ד לירון דגון, עו"ד יוסף פולסקי**

פסק דין

1. לפנינו ערעור על פסק דינו של בית הדין האזורי תל אביב (השופטת אופירה דגן-טוכמכר ונציגי הציבור מר איסר באומל ומר יהודה פינקלשטיין; ב"ל-41881-06-17), אשר דחה את תביעתה של המערערת להורות על ביטול חיובה בתשלום דמי ביטוח עבור רכיב "שווי רכב" בגין שימוש ברכב של קציני בטיחות בתעבורה העובדים במערערת.
2. החיוב נוצר ביום 11.11.2015 בהתאם להוראת סעיף 358 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן – החוק), וזאת בעקבות ביקורת ניכויים שנערכה על ידי המשיב לשנים 2009-2012.
3. לאחר שבחנו את טענות הצדדים בכתב ובעל פה, אנו קובעים שדין הערעור להידחות וזאת מטעמיו של בית הדין האזורי, בהתאם לתקנה 108(ב) לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ"ב-1991. על האמור נוסף כמפורט להלן.

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 15414-08-20

4. לא מצאנו מקום לקבל את טענת המערערת כי פקיד הגבייה של המשיב (להלן – המוסד) אינו מוסמך לקבוע את הכנסת העובד שממנה יש לנכות דמי ביטוח. המוסד מוסמך להוציא דרישה לתשלום דמי ביטוח ואין הוא מחויב לסמוך על הדו"ח שהגיש המעסיק או המבוטח, וכך נקבע בסעיף 358 לחוק:

"היה פקיד גביה ראשי משוכנע שהכנסתו של המבוטח או שכר העבודה של עובדי מעביד פלוני עולים על הסכומים הנקובים בדין וחשבון שהמעביד או המבוטח הגיש לפי התקנות, רשאי הוא לקבוע את הסכום המגיע כדמי ביטוח שיש לשלם, ורואים כאילו חל פרעון הסכום במועד התשלום של תקופת התשלום שאליה מתייחס הסכום".

5. נציין, כי יש להבחין בין שומת המוצאת על ידי פקיד השומה לחברה לבין קביעת גובה ההכנסה של עובדי החברה לצורך קביעת החיוב בדמי ביטוח. הגם שיש ממשקים מסוימים ביניהם, הרי שאלה מהווים פעולה מינהלית שונה. במקרה הנדון קבע המוסד בהליך של בקורת ניכויים את הכנסתם של עובדי המערערת לצורך גביית דמי ביטוח, ואילו השומה שעל סופיותה מבקשת המערערת להסתמך היא שומה של החברה, ולא של העובדים. על כן, אין מדובר בקביעת הכנסה בניגוד לשומה, הגם שלתוצאות קביעת ההכנסה של עובדים יכולה להיות השלכה על שומת החברה. ברוח זו נאמר בע"א 196/89 חברת אמי פרטס בע"מ – פקיד שומה ירושלים (14.6.1993) ביחס לסמכותו של פקיד השומה במס הכנסה, והגיונם של הדברים יפה גם לעניינו, כדלקמן (ההדגשות שלנו):

"השומות הסופיות, שהוצאו על-ידי המערער (ושהתבססו על ההסכם עם המשיבה), התייחסו להכנסותיה של המשיבה, בעוד שצו השומה התייחס להכנסות של עובדי המשיבה, שביחס אליהן לא הוצאו כל שומות. מכאן, שהוצאת צו השומה הייתה בגדר סמכותו של המערער.

גלוי וידוע, כי משנערכת לנישום שומה סופית, והנישום איננו משיג עליה, הסמכות לתקן את השומה ולשנותה אינה נתונה עוד בידי פקיד השומה, אלא בידי נציב מס הכנסה בלבד, בגדר התנאים הקבועים לכך בסעיף 147

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 15414-08-20

לפקודה ... אלא שכללים אלה - שבא-כוח המשיבה תלה בהם את טענותיו העיקריות - כוחם יפה רק בגדרה של שומת הכנסתו של אותו הנישום. לאמור: קיומה של שומה סופית ביחס להכנסתו של הנישום אינה מעכבת הוצאת שומה ביחס למס החל על הכנסתו של אדם אחר, שעל הנישום היה לנכותו במקור ולהעבירו לפקיד השומה; זאת בין אם המדובר בניכוי מס מריבית ומדיווידנד (לפי סעיף 161 לפקודה), ובין אם המדובר בניכוי מס מהכנסת עבודה (כמשמעה בסעיף 161 לפקודה). שומת ניכויים מהווה הליך עצמאי, שאינו תלוי ואינו מותנה בשומת הכנסתו של הנישום עצמו. הסמכות לשום הכנסות נתונה לפקיד השומה בסעיף 145 לפקודה, ואילו הסמכות לשום מס שהיה טעון ניכוי במקור מותווית בסעיף 167(א); והא בהא לא תליא.

...

מכאן, שמש לא נוכה אינו שונה ממס שנוכה ולא הועבר ליעדו. חיובו של המחזיק במס לשלמו לפקיד השומה, לשם תיקון המעוות, אינו תלוי כלל במהלכי שומת הכנסתו של החייב בניכוי ואינו יכול להיחשב כהפרת עקרון הסופיות או כהטרחת יתר של הנישום. כלל זה כוחו יפה לא רק בנוגע למס ההכנסה, שמקורו בהכנסתו של העובד, אלא גם בנוגע למס המעסיקים, שחובת תשלומו מוטלת, מדעיקרא, על המעביד, אך כרוכה בחובת הניכויים והעברתם במועדם (ראה סעיפים 3 ו-4 לחוק מס מעסיקים תשל"ה-1975).

6. מקובל עלינו, שככל שיש קביעה פוזיטיבית של רשויות המס בנוגע לשומה הרי שבהיעדר טעם לסטות מדיניות ראויה היא כי כמקובל בין רשויות המוסד יכבד את קביעתן של רשויות המס. אולם, גם לכלל זה עשויים להימצא סייגים [ראו: עב"ל (ארצי) 10067-10-17 שלמה דהוקי – המוסד לביטוח לאומי (13.5.2020), אושר בבג"צ 5732/20 דהוקי – בית הדין הארצי לעבודה (21.10.2020); עב"ל (ארצי) 41795-01-20 פלוני – המוסד לביטוח לאומי]. מעבר לכך, בענייננו, מדובר בשומה עצמית שהפכה לשומה סופית בשל חלוף הזמן [ראו לעניין זה עב"ל (ארצי) 40609-10-18 מונדרי – המוסד לביטוח לאומי (14.11.2019)].

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 15414-08-20

7. סוף דבר – הערעור נדחה. המערערת תישא בהוצאות המשיב בסכום של 10,000 ₪.

ניתן היום, ב' סיוון תשפ"א (13 מאי 2021), בהעדר הצדדים וישלח אליהם.

מיכאל שפיצר,
שופט

חני אופק-גנדלר,
שופטת

לאה גליקסמן,
שופטת, אב"ד

גברת אורית ליליאן סון,
נציגת ציבור (מעסיקים)

מר אמיר ירון,
נציג ציבור (עובדים)